Η «εκλεκτή μερίδα» (Κ. Γ. Παπαδημητρακόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 13 Οκτωβρίου, 2022

Κάποτε, φίλοι, ὅταν οἱ ἄνθρωποι πήγαιναν στοὺς παλιοὺς Γέροντες καὶ Ἀσκητές, ἔλεγαν: «Ἀββᾶ πές μου λόγο γιὰ νὰ σωθῶ»! Κι ἐκεῖνοι τοὺς ἔλεγαν σοφὰ λόγια οἰκοδομῆς καὶ σωτηρίας, ὅπως πολλὰ εἶναι καταγεγραμμένα καὶ στὰ εἰδικὰ βιβλία μὲ τὴ ζωή καὶ τὰ λόγια τους, τὰ ἀποκαλούμενα «γεροντικά».

Σήμερα δύο πράγματα συμβαίνουν σὲ ἔκταση.

Ἢ λέμε στὸν ἄλλο «πές μου κάποιο νέο, κανένα κουτσομπολιό, τί μαθαίνεις, τί ἀκοῦς», ὁπότε ἀπ' αὐτὲς τὶς συζητήσεις βγαίνουν κακολογίες, συκοφαντίες, κατακρίσεις καὶ μὲ δυὸ λόγια ἡ ἀποκαλούμενη «ἀργολογία» ποὺ εἶναι μεγάλη ἁμαρτία, γι' αὐτὸ καὶ γράφει ὁ Ἀπ. Παῦλος «ἀπόφευγε μωρὲς συζητήσεις... γιατί εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες» (Τίτ. γ, 10).

Ἢ κλείνουμε ἑρμητικὰ τ' αὐτιὰ τῆς ψυχῆς μας σὲ ὅ,τιδήποτε πνευματικὸ θὰ μπορούσαμε ν' ἀκούσουμε, νὰ διαβάσουμε ἢ καὶ νὰ δοῦμε! Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη κατάντια ἀπ' αὐτὴ καὶ τιμωρία ἀπ' τὸν Θεὸ ἀκόμη, ὅπως θὰ δοῦμε...

* * *

Λοιπόν, ὅπως τὸ σῶμα μας ἔχει ἀνάγκη ἀπ' τὴν τροφὴ καὶ μάλιστα τὴν πλέον κατάλληλη καὶ ὑγιεινὴ καὶ πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα, τὸ ἴδιο καὶ ἡ ψυχὴ μας ἔχει ἀνάγκη ἀπ' τὴν πνευματικὴ τροφή. «Τὸ σῶμα τρέφεται μὲ τροφὲς, ἡ δὲ ψυχὴ μὲ λόγο πνευματικό», τονίζει ὁ Ἅγ. Γρηγόριος Θεολόγος.

Πνευματικὴ τροφὴ εἶναι ἡ προσευχή, ὁ ἐκκλησιασμός, ἡ συμμετοχὴ στὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ κορυφαῖο τὴν Θεία Κοινωνία, ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ στὴ συνέχεια ἡ μελέτη πνευματικῶν βιβλίων καὶ περιοδικῶν, ἡ συμμετοχή μας στὰ κατηχητικὰ καὶ τὶς Χριστιανικὲς Ὁμάδες, ἡ παρακολούθηση πνευματικῶν ἐκπομπῶν στὸ ραδιόφωνο ἢ τὴν τηλεόραση, οἱ συζητήσεις σὲ πνευματικὰ θέματα, ἡ ἐπίσκεψη σὲ χώρους ἱεροὺς, ὅπως εἶναι οἱ ναοὶ καὶ οἱ μονές, ἡ ἀπασχόληση τοῦ νοῦ μας μὲ σκέψεις πνευματικὲς καὶ γενικὰ ὅ,τι φέρνει κατάνυξη στὴ ψυχή μας καὶ μᾶς ὁδηγεῖ στὸν Θεό.

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ ὠφελούμαστε τὰ μέγιστα, χαιρόμαστε, ἀγάλλεται ἡ ψυχή μας, ὁ νοῦς μας διακατέχεται ἀπὸ ἀνώτερες σκέψεις, ἀντιμετωπίζουμε διαφορετικὰ τὶς ὅποιες δυσκολίες τῆς ζωῆς, μᾶς ἐπιδοκιμάζει ἡ συνείδησή μας, αἰσθανόμαστε ἀπέραντη εὐφροσύνη, γιατί μέσα μας κατοικεῖ πλέον τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο.

«Ὁ λόγος Σου εἶναι σωτηρία», ἀναφωνεῖ ὁ Ἅγ. Γρηγόριος Θεολόγος. Γι' αὐτὸ καὶ μᾶς προτρέπει: «Ἄνοιξε τὸ στόμα σου στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ προσελκύσεις τὸ Πνεῦμα». Ὁ ἴδιος ἔχοντας αὐτὴ τὴν ἐμπειρία ὁμολογεῖ: «Μὲ τοὺς Θείους λόγους ἐξάγνισα τὸ νοῦ μου, ἀναλαμβάνοντας Πνεῦμα ἀπὸ τὶς ἱερὲς Γραφές».

Ἀναφέρει ὁ Μ. Βασίλειος: «Τρῶγε μέλι, παιδί μου, γιὰ νὰ γλυκαθεῖ ὁ φάρυγγάς σου» (Παροιμ. 24, 13). Μέλι παραβολικὰ ὀνομάζει τὴ Θεία διδασκαλία. Γιατὶ «πόσο γλυκά, λέει, εἶναι τὰ λόγια σου στὸ λάρυγγά μου, γλυκύτερα ἀπ' τὸ μέλι στὸ στόμα μου» (Ψαλμ. 118, 103).

Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸς τοῦτος ὁ λόγος τοῦ Ψαλμῳδοῦ: «Σκέφτηκα τὸ Θεὸ καὶ εὐφράνθηκα» (Ψαλμ. 76,4). Δηλαδὴ καὶ μόνο ἡ σκέψη τοῦ Θεοῦ ἦταν ἀρκετὴ νὰ φέρει τὴν εὐφροσύνη στὴν ψυχή του!

Ἀκόμη κι ὅταν μποῦμε σ' ἕνα ναὸ ν' ἀνάψουμε ἕνα κερὶ ἢ καὶ ὅταν πιάνουμε στὰ χέρια μας ἕνα πνευματικὸ βιβλίο, νοιώθουμε τὸ ἴδιο! Πολὺ δὲ περισσότερο ἂν κάνουμε καὶ κάτι πέραν ἀπ' αὐτὰ τὰ τόσο ἁπλά.

Τί γίνεται ἄραγε, ὅταν μᾶς λείπει αὐτὴ ἡ τροφή; Δὲν εἶναι καὶ πολὺ δύσκολο νὰ τὸ φανταστοῦμε, γιατί λίγο ὥς πολύ, κάποτε ἢ πολλὲς φορὲς στὴ ζωή μας τὸ ἔχουμε ζήσει. Ἡ ψυχὴ μας στενάζει ἀπ' τὴ πνευματικὴ πεῖνα, ὑποφέρει, ἔχει λύπη καὶ ἀθυμία, τρέχει σὲ χίλια δυὸ ἄλλα μέσα, γιὰ νὰ καλύψει τὸ κενό της (διασκεδάσεις, ἐκδρομές, ἀλκοόλ, ξενύχτια, ἢ καὶ κλείσιμο στὸν ἑαυτό της, ἀποφυγὴ τῶν ἄλλων κ.λπ). Καὶ τί φοβερό! Ὅσο σ' αὐτὰ καταφεύγει, τόσο τὸ κενὸ μεγαλώνει καὶ τόσο ὁδηγεῖται σὲ πλῆρες ἀδιέξοδο.

Ἂν ἡ διαρκὴς ὑλικὴ πεῖνα λέγεται λιμὸς ποὺ φέρνει τὴν ἐξασθένηση τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τὸν θάνατο, τί συμβαίνει τότε μὲ τὸν πνευματικὸ λιμό; Τότε ποὺ ἡ ψυχὴ μας μένει πεινασμένη πνευματικὰ γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα ἢ καὶ γιὰ πάντα; Ἂς τὸ σκεφτοῦμε...

Τονίζει ὁ Ἅγ. Ἰω. Χρυσόστομος: «Πραγματικὰ αὐτὴ ἡ (πνευματικὴ) πεῖνα εἶναι πιὸ φοβερὴ ἀπὸ ἐκείνη (τὴν ὑλική), ἀφοῦ καταλήγει καὶ σὲ μεγαλύτερο θάνατο, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει ἐδῶ νὰ φροντίζουμε περισσότερο».

* * *

Ὅταν ὁ Χριστὸς πειραζόταν στὴν ἔρημο ἀπ' τὸν Σατανᾶ, ὁ τελευταῖος Τοῦ εἶπε: «Ἂν εἶσαι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, δῶσε ἐντολὴ νὰ γίνουν αὐτοί οἱ λίθοι ἄρτοι». Κι Ἐκεῖνος τοῦ ἀποκρίθηκε ὡς ἑξῆς: «Ὁ ἄνθρωπος δὲν ζεῖ μὲ ἄρτο μόνο, ἀλλὰ μὲ κάθε λόγο, ποὺ βγαίνει ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ» (Ματθ. δ, 3-4).

Ἄρα **ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, εἶναι τροφή, χωρὶς τὴν ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος**. Ὁ ὑλικὸς ἄρτος, ἡ κάθε ὑλικὴ τροφή, σαφῶς δὲν ἀρκεῖ! Κι ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱ. Χρυσόστομος «εἶναι διπλὴ ἡ τροφὴ τῆς ζωῆς μας, ἡ μία κατώτερη καὶ ἡ ἄλλη καλύτερη. Αὐτὴν πρέπει νὰ ἐπιζητεῖ κανεὶς ἰδιαίτερα, ὥστε καὶ τὴν ψυχή του νὰ διατρέφει καὶ νὰ μὴν ἀνέχεται νὰ καταστρέφεται ἀπ' τὴν πεῖνα»!

Στ' ἀλήθεια πόσο ὑποφέρουμε ἀπ' αὐτὴ τὴν πνευματικὴ πεῖνα, πόσο μᾶς καταστρέφει καὶ ἀφανίζει, καὶ μάλιστα αἰώνια, ὅταν αὐτὴ μετατρέπεται σὲ πνευματικὸ λιμό!

Καὶ πόσο λάθος κάνουμε, ὅταν τρεφόμαστε μόνο μὲ τὴν ὑλικὴ (καὶ ὑλιστικὴ) τροφὴ κι ὅταν προσπαθοῦμε νὰ καλύψουμε μ' αὐτὴ τὸ κενό τῆς πνευματικῆς μας πείνας καὶ τοῦ πνευματικοῦ μας λιμοῦ!

Ἀκριβῶς γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους τονίζει πολὺ ὡραῖα ὁ ἱ. Χρυσόστομος: «Ἄνθρωπος, γιά μᾶς, δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ τρέφεται μόνο μὲ ἄρτο, ἀλλ' ἐκεῖνος ποὺ γεύεται, πρὶν ἀπ' τὴν τροφὴ του αὐτή, τὰ θεῖα καὶ πνευματικὰ λόγια».

Κι ἀκόμη …

Ὅταν ὁ Χριστὸς βρέθηκε σὲ κάποιον τόπο, μία γυναίκα ποὺ τὴν ἔλεγαν Μάρθα, θέλησε νὰ Τὸν φιλοξενήσει στὸ σπίτι της. Αὐτὴ εἶχε καὶ μία ἀδερφή, τὴν Μαρία, ἡ ὁποία καὶ κάθισε στὰ πόδια Του καὶ ἄκουγε τὰ λόγια Του. Ἡ Μάρθα εἶχε ρίξει ὅλη τὴ φροντίδα της γιὰ νὰ ἑτοιμάσει τὸ τραπέζι μὲ τὰ φαγητά. Τότε ἀγχωμένη Τοῦ εἶπε: «Κύριε, δὲν σ' ἐνδιαφέρει ποὺ ἡ ἀδελφή μου μὲ ἄφησε μόνη νὰ φροντίζω; Πὲς της λοιπὸν νὰ μὲ βοηθήσει»!

Τί τῆς ἀπάντησε τότε ὁ Χριστός; «Μάρθα, Μάρθα, ἀγχώνεσαι κι ἀναστατώνεσαι γιὰ πολλὰ (φαγητά), ἐνῷ ἕνα (φαγητὸ) χρειάζεται. Ἡ δὲ Μαρία διάλεξε τὴν ἐκλεκτὴ μερίδα, ποὺ ποτὲ δὲν θὰ τῆς ἀφαιρεθεῖ» (βλ. Λουκᾶ ι΄, 38-42)

Βλέπουμε, λοιπόν, ἐδῶ καθαρὰ πὼς ὁ Χριστὸς δὲν ἀπορρίπτει βέβαια τὴν ὑλικὴ τροφή, τὴν περιορίζει ὅμως στὴν ἀπαραίτητη. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ «Πάτερ ἡμῶν» μᾶς δίδαξε νὰ λέμε, «τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον». Κι ἐκεῖ ποὺ δίνει τὴν βαρύτητα καὶ τὴν προτεραιότητα εἶναι ἡ πνευματικὴ τροφή, ἡ «ἐκλεκτὴ μερίδα» ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ, ἡ ὁποία καὶ ἀνώτερη εἶναι, καὶ πολὺ πιὸ θρεπτικὴ γιὰ τὴν ὑπόστασή μας καὶ γι' αὐτὸ μᾶς ὠφελεῖ αἰώνια!

Κι ὅμως δὲν ἐπαίνεσε τὴν Μάρθα, ἡ ὁποία στὸ κάτω – κάτω γι’ Αὐτὸν φρόντιζε, καὶ δὲν δικαιολόγησε τὸ ἄγχος της γιὰ τὰ ὑλικὰ ἀγαθά!

Καὶ τί παράξενο! Ὅταν πρόκειται γι’ αὐτὰ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ, τότε θέλουμε πολλὰ καὶ δὲν ἀρκούμαστε στὰ ἀπαραίτητα, γι’ αὐτὸ καὶ χανόμαστε στὶς μέριμνες, τὶς φροντίδες καὶ τὸ ἄγχος, ἐνῷ ὅταν πρόκειται γιὰ τὰ πνευματικά, ἂν κάνουμε κάτι, τότε περιοριζόμαστε στὸ λίγο, καὶ στὸ ὅσο γίνεται λιγότερο! Ἐνῷ χρειάζεται ἡ στάση καὶ ἡ ἀφοσίωση τῆς Μαρίας!

Νὰ κι ἕνα ἄλλο παράξενο! Σήμερα κυριολεκτικὰ ἔχουμε πλημμυρίσει μὲ τὶς τόσες φλυαρίες τόσων τῶν μέσων ἐνημέρωσης ποὺ μᾶς κατακλύζουν (ἔντυπα, ραδιόφωνα, τηλεοπτικὰ κανάλια, διαδίκτυο, κοινωνικὰ δίκτυα), ὅσο καὶ τῶν μέσων ἐπικοινωνίας (π.χ. κινητὰ τηλέφωνα) καὶ τῶν μέσων διασκέδασης (π.χ. καφετέριες), ποὺ πόσο ἀξίζουν καὶ πόσο τὰ ἔχουμε ἀνάγκη; Τί στ’ ἀλήθεια μᾶς προσφέρουν; Μήπως τελικά μᾶς αὐξάνουν πιὸ πολὺ τὸν πνευματικὸ λιμό, πέραν ἀπ’ τὸν χρόνο ποὺ μᾶς κλέβουν γιὰ τὴν πνευματική μας τροφή; Ἂς τὸ σκεφτοῦμε! Ὑπόψη ὅτι ὁ Μ. Βασίλειος ἀποκαλεῖ αὐτὲς τὶς φλυαρίες «**ἄχρηστα λόγια**»! **Ἄραγε γιατί δὲν μᾶς κουράζουν κι ὅλο θέλουμε νὰ τὰ ἀκοῦμε;**

Τὸ ὅτι σήμερα ὅλο καὶ μιλᾶμε γιὰ τὴν ὑλικὴ φτώχεια καὶ τὴν οἰκονομικὴ κρίση, ποτὲ ὅμως γιὰ τὴν πνευματική μας φτώχεια καὶ τὸν πνευματικό μας λιμό, ὄχι δὲν εἶναι παράξενο! Γιατί, κατὰ τὰ κοσμικὰ κριτήρια, τὸ πᾶν εἶναι πῶς «θὰ γίνουν οἱ λίθοι ἄρτοι», καὶ μάλιστα πολλοὶ ἄρτοι, πάρα πολλοί, ὅσο καὶ οἱ λίθοι! Βλέπετε ὁ ὑλόφρονας ἄνθρωπος μόνο τὰ ὑλικὰ σκέφτεται κι αὐτὰ πάντοτε μὲ ἀπληστία!

* * *

Πραγματικὰ προξενεῖ πεῖνα μεγάλη ἡ μὴ συμμετοχὴ στὸ πνευματικὸ τραπέζι. Γι’ αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς ἀπειλεῖ μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ μας ἀπ’ αὐτὸ καὶ τὸ προβάλλει ὑπὸ μορφὴ κολάσεως καὶ τιμωρίας, ὡς ἑξῆς: “Θὰ δώσω σ’ αὐτοὺς ὄχι πεῖνα ἀπὸ ἔλλειψη ἄρτου, οὔτε δίψα ἀπὸ ἔλλειψη νεροῦ, ἀλλὰ πεῖνα του νὰ μὴ ἀκούσουν τὸν λόγο τοῦ Κυρίου” (Ἀμώς 8,1).

Καὶ ποτέ μὰ ποτὲ νὰ μὴ δώσει καὶ σ’ ἐμᾶς αὐτὴ τὴν τιμωρία γιὰ τὶς ἁμαρτίες καὶ τὴν ἀμετανοησία μας, ποὺ εἶναι καὶ ἡ χειρότερη ὅλων.

Καὶ θὰ τὸ καταλάβουμε αὐτό, καὶ ἀπὸ τοῦτο τὸν λόγο τοῦ Ἁγ. Ἰω. Χρυσοστόμου: «Ἐκεῖνος ποὺ ἀπέκοψε τὸν ἑαυτὸ του ἀπ’ τὴ σύναξη αὐτὴ καὶ ἀπομακρύνθηκε ἀπ’ τὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων κι ἀπέφυγε τὸ (πνευματικὸ) ἰατρεῖο κι ἂν ἀκόμη νομίζει ὅτι εἶναι ὑγιής, πολὺ σύντομα θ’ ἀρρωστήσει»!

* * *

Ποτέ, λοιπόν, καλοί μου φίλοι, νὰ μὴ μείνουμε χωρὶς πνευματικὴ τροφή. Χωρὶς λόγο πνευματικό. Χωρὶς τὴ συμμετοχὴ μας ὅλο καὶ σὲ κάποιο πλούσιο πνευματικὸ τραπέζι. Ἐξ ἄλλου σύμφωνα μὲ τούτη τὴν ὑπέροχη παρατήρηση τοῦ Ἁγ. Ἰω. Χρυσοστόμου «ὅπως ἀκριβῶς ἡ ὄρεξη γιὰ σωματικὴ τροφὴ θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι δεῖγμα μεγάλης ὑγείας, ἔτσι καὶ ἡ ἐπιθυμία γιὰ πνευματικὴ διδασκαλία, θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ἡ πιὸ καθαρὴ ἀπόδειξη τῆς ὑγείας τῆς ψυχῆς».

Ναί, τί εὐλογία εἶναι, νὰ γευόμαστε καθημερινὰ καὶ ἀσταμάτητα τὴν «ἐκλεκτὴ μερίδα» τοῦ Χριστοῦ!

(Πηγή: "Ορθόδοξος Τύπος", aktines.blogspot.com)